

Er estudiant

Prensa entara comunitat educativa d'Aran

Abriu - Mai 2009

Numèro 3 · Suplement de LO CAMPUS 6

Era Bibliotèca Generau de Vielha crea un Club de Lectura

Er objectiu d'aguest Club de Lectura ei gaudir dera lectura d'una manèra individuala, entà dempús compartir-la damb es auti membres en ua amassada prèviament acordada.

Era mecanica d'un Club de Lectura ei fòrça simple. S'escuelh un libre, era bibliotèca lo proporciona a tota era gent que non l'a, e mos trobam un dia entà parlar deth libre, damb un moderador que coordine era charrada.

Coma foncione eth nòste club de Lectura:

- Actuaument i participen 12 personas. Pera experiéncia d'agues bibliotèques, demoram que i participen de vint a trenta personas que serie eth nombre ideau.
- Foncionam en trobades mesadèras, de setema a junh. Nosati mos trobam toti es darrers dimars deth mes.
- Era durada dera trobada ei d'ua ora e mieja aproximadament.
- Se comenten es òbres seleccionades, que càmbien cada mes.
- En aguestes amassades i a era figura d'un conductor que modèra era tertòlia e introdusis es tèmes qu'an relacion damb era òbra.
- Eth prèst dera òbra ei gratuit.
- Non cau pagar arren per èster deth club.
- Non cau lièger en votz nauta.
- Non cau intervien enes debats s'era persona non ac vò.
- Se pòt anar entàs amassades se non s'a acabat eth libre.

Eth nòste Club ei de tematica generau, a on se combinan òbres de ficcion de toti es genres com ensaji, poesia, teatre, etc.

Èm un club de lectura fòrça recent, era nòsta prumèra amassada siguec eth passat dia 18 de març, a on se hec era presentacion des participaires e se prepausèc era novèla *Carta de una desconocida* der escrivan austrian Stefan Zweig.

Ara dusau amassada toti es membres comentèrem aguest libre, en tot compartir diuèrses opinions, una reünion fòrça plasant, donques eth libre en question da pè a parlar des sòns personatges, der estil dera òbra e sustot dera sua tematica : er amor.

Era pròplèua amassada serà eth dimars 28 tas 21'15 ores. Eth libre que se comentarà ei *Un Dia volveré* de Juan Marsé

Tanben se parlèc de auti libres e autors que mos agradarie lièger enguan, se comentec lièger escrivans de pertot eth mond e prepausèrem aguestes òbres entre d'agues:

Balzac y la joven costurera china de Dai Sijie. *El Coronel no tiene quien le escriba* de Gabriel García Márquez. *Crimen y castigo* de F.M. Dostoievski. *La Familia de mi padre* de Lolita Bosch. *Hijos de nuestro barrio* de Naguib Mahfuz. *Mujer en punto cero* de

Nawal al-Sa'dawi. *Paraíso* de Toni Morrison. *El Perdón de los pecados* de Antonio Fontana. *Seda* de Alessandro Baricco. *Ya sólo habla de amor* de Ray Loriga.

Un club de lectura, a part de compartir era lectura d'un libre, pòt organizar es següentes activitats : Trobades damb es escrivans que més an agradat. Vision collectiva -en cinema o en vídeo- de pellicules basades enes novèlles que se liegen. Anar entà representacions teatraus o entà espectacles. Excursions damb rotes literàries. Visita a exposicions o a musèus. Eth sopar de Nadau o de fin de cors. Era celebracion deth dia de Sant Jòrdi, eca.

Toti es que volgatz èster deth Club de Lectura podetz passar pera **Bibliotèca Generau de Vielha** entà inscriure-vos; cada mes vos prepausaram, o deisharam que mos prepausetz, ua lectura determinada e vos convocaram entà debàter sus era, tà compartir es vòstes opinions o, tot simplaments, tà passar ua bona estona ar entorn deth libre. ●

Anna García Linares
Directora
Bibliotèca Generau de Vielha

Era Editoriau der Anniversari

UN AN

Adejá passat un an dempús dera aparicion deth prumèr LO CAMPUS. Eth nòste bimensual, que ne didem "eth periodidc universitari de Panent", s'a anat en tot assolidar de continguts, e s'a agranit damb es sòns tres Suplements: "Goodbye Institut" entà segondària, CLASSICA entara gent grana que seguís estudis e ER ESTUDIANT entara comunitat educativa d'Aran.

D'ua manèra modèsta, sense hèr cap de concession ath contengut facil e en tot corbir deth "com e pr'amor que" passen es causes en airau dera Universitat de Lhèida, LO CAMPUS a elaborat un jornalisme de proximitat plurau, en tot tènèder de més en més ath jornalisme participatiu, en tot hèr collaborar dirèctaments as protagonistes des eveniments. Cau constatar

era enèrma generositat da toti aqueri qu'an collaborat en tot escriure, en tot passar fotografies, en tot dibaishar, en tot ajudar logisticament e açò s'a hèt dempús deth voluntariat. Tanben auem ua petita estructura professionau, més estacada as dinàmiques associatives, que tanben vò dider, fòrça voluntariat e fòrça aportacion economica desinteressada pr'amor que tot foncione a temps.

Darrèr de LO CAMPUS i a era associacion culturau Vivéncia Aranesa. Ei important arrebrennar tot açò entà comprèner era nòsta conducta e trabalh. Non tot a estat un camin d'arròses. Ara Universitat e ath sòn entorn culturau li còste que i age premsa especializada, justaments en eri. Bèri uns enquia se desbremen que son ua universitat publica e

an ua cèrta obligacion, se més non morau, de rëndèr compe o simplaments d'auer ath dia a toti des causes que se hèn. Ena nòsta petitesa mos aurien de veir més coma ua oportunitat ath sòn servici, que non coma un perilh fiscalizador.

Era Universitat de Lhèida fòrça lèu començara un nau grad de jornalisme e açò mos aumplís d'ua grana satisfaccion. Nosati en tot caminar ath costat dera institucion universitària, dempús de dehòra, acuelhem ena redaccion e entre es nòsti collaboradors, estudiants de totes es especialitats qu'escriuen, més tanben acuelhem estudiants d'ua clara vocacion jornalística, e aguest nau grad mos harà possible més rigor e professionalitat. Era premsa escrita universitària e tanben de segondària-, de periodicitat didem-ne de revista, ei fòrça diferenta dera premsa jornaliera. A de besonh un aute tipe de presentacion e analisi. E era Universitat e toti es sòns estudis de comunicacion mos creen e crearan un context excellent entà auançar, en ua plataforma jornalística d'informacion

especializada, de projeccion de creacion joena e emergenta, ath delà d'arrecuelhir opinion e reflexion. LO CAMPUS ei tot açò e tanben pòt collaborar a crear eth bolhon de cultura deth vèrme d'escriure e publicar.

Di sabut qu'auè es disciplinas e tècniques audiovisualas an tot eth protagonisme, més sigam clar: qui non sàpie escriure, qui non age plan endregada era calaishèra menta e non sigue capable de hèr-ne un texte, ac a fòrça cru entà comunicar-se, encluidit audiovisualament. Ath delà, açò ei coma un pendul e era premsa escrita, sustot especializada, non la harà compular cap de pantalha.

Sajaram d'èster coerenti entà assolidar credibilitat. Sajaram d'èster creatius e de lenguatge directe entà atrapar ath lector e sustot daram jòc a toti entà assolidar espais de libertat.

Fòrça gràcies a toti per acompanyar-mos en nòste prumèr an. ●

Setmana dera Solidaritat 2009 en Vielha

Per cincan an consecutiu en Vielha s'a celebrat era Setmana dera Solidaritat pendent es dies 11 ath 19 d'abri; enguan es sòs arremassadi s'an destinat ath centre quera Associacion CARITAS a dubèrt en Vielha.

Era idea de hèr ua setmana solidàri gessec dera pròpia societat civila en an 2005 arraitz deth "Tsunami" qu'arressèc es còstes de Tailàndia, Indonesia, Sri Lanka e era India eth 26 de deseme de 2004 e en eth que i auec lèu 175.000 mòrts. Desparièras associacions s'amassèren entà dar ua responsa ara crida de secors d'organizacions internacionaus per aguest tragic succés.

Fòrça siguièren es que dèren responsa e er Ajuntament de Vielha e Mijaran assomic des d'alavetz eth papèr de coordinacion des activitats que se desvolopen ath long d'un seguit de dies ena que fòrça gent, non sonque de Vielha, se movilizè entà collaborar desinteressadament damb er objectiu trigat entre toti entà enguan.

Era primèra Setmana Solidària era ajuda arremassada se destinèc coma dejà aume dit as damnicadi peth tsunami en tot recaptar 7.699,75 € que se dèren ara associacion de "Médicos sin Fronteras".

Era dusau Setmana Solidària se destinèc ara Fundacion Vicente Ferrer e era quantitat de 8.595,81€ servic entà accés a ua viuenda digna entà 8 familhes Dàlits.

Era tresau siguec integrament entara Fundacion ARED entara reinsercion de hemnes, damb sedença en Barcelona e entara qu'era ajuda de 8.361,48€ servic tà

hèr realitat eth projècte "Beques de suport"; entenen aguestes bèques coma un utis fonamentau que hè possibla era insercion laborau des mais, e sustot, era integracion sociou des hilhs e hilhes.

Era quatau Setmana arthenec recaptar era quantitat de 7.551,34€ e se destinèc tara

SETMANA DERA SOLIDARITAT 2009
del 11 ath 19 d'abri 2009
Patronatge de Carriars Val d'Aran

<ul style="list-style-type: none"> • ELECTRÒNICA PERALES • A. P. A. CEIP GARONA • AMPA-IES D'ARAN • ARAN ARTE • C.R.P. VAL D'ARAN • CASAU DETH JUBILAT "SANT MIQUEU" • CATALUNYA RÀDIO • CEGIVA • PAL·LÀ DE GÈU • ESCOLA DE PATINATGE • CEIP GARONA • ASSOCIACION ESPORTIUA E CULTURAL IES D'ARAN • CLUB DE FUTSOL VIELHA • ES FRADINS DE VIELHA • CÒLHA STA. MARIA DE MIJARAN • ES SAUTARETS DE BOSSOST • DEPARTAMENT DE JOENESSA • CONSELH GENERAL • CORAU AUBA • CORAU GARONA • CORAU IES ARAN AEE • ESCOLA MUSICAU VAL D'ARAN • SERVICI ARANÈS DERA SALUT 	<ul style="list-style-type: none"> • FONDACION MUSÈU ETNOLOGIC DERA VAL D'ARAN • GREMI D'OSTALARIA DERA VAL D'ARAN • GUM FM • IMMACULADA CAUBET • DIARI ARAN INFORMACION • DIARI LA MAÏANA • DIARI EL SEGRE • LENGUA VIUA • JUAN RIU • PUBLIGRAF • SOROPTIMIST VAL D'ARAN • VIVÈNCIA ARANESA • CINE FÒRUM • ESPACI JOENI • ADDA • CARITAS VAL D'ARAN • D.J. FABIAN • CAVÈLHAU • NAVE 15 • GRAFICAS VIDAL • CIRCUIT CATALÀ DE CINEMA DIGITAL(CCCD) • AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN
--	--

colaboradors

compra de material igienic entàs campaments de refugiadi saharauis en Algeria qu'era Associacion Catalana d'Amics deth Pòble Sahrauí les facilitèc.

En aguesti tempsi de crisis non ei de besonh anar massa luenh entà trapar a persones

e familhes qu'an de besonh dera ajuda de d'autres persones solidaries e qu'an pro entà poder compartir quauquarren damb es auti.

Dehòra des dies dera pròpia setmana mès tanben inclodit en programa, eth pròpleu 24 d'abri, ena Jornada de Pòrtes Dubèrtas

Enes cubèrts der Ajuntament se celebrèr ua Tòia a cargue des hemnes deth Casau deth Jubilat Sant Miquèu de Vielha. Un Cine Fòrum damb era projeccion dera pellicula "Sing for Darfur"; ua reflexion sus era solidaritat des persones enes nòsti tempsi. Era projeccion d'un Documentau sus era labor sociou e umanitària de Caritas ena Sala de Plens der Ajuntament de Vielha e Mijaran e tambe ua charrada informatiua sus eth foncionament de Caritas ena Val d'Aran a cargue dera Presidenta Sra. Montse Moga e dera Sra. Carmen Naranjo.

Er espectacle "estrella" dera setmana, un festival damb era participacion de: Corau Auba, Grop de Dança deth Ventre, Escòla Musicau Val d'Aran, eth cantaire Juan Riu e es còmics Cavèlhau, damb era colaboracion dera Associacion Aran Arte. En madeish acte se hec ua demostracion de "Suport Vital", era cadia dera subviuença a cargue deth Servici Aranès dera Salut. Se joguèc ua "canasta solidària" e un "penalti pera gana" organizat pera Associacion Esportiu e Cultural IES d'Aran, dam eth lèma: "Vene a hèr espòrt e botjate pera solidaritat!". Se celebrèc eth Festivau Infantil en cine de Vielha damb es actuacions de: Corau Garona, Corau IES Aran EEE, era Còlha de Santa Maria de Mijaran, Es Sautarets de Bossost, Espaci Joen: Grop Mala Letra Crew. Ena Sala Polivalenta de Vielha s'organizèc ua Serada Musicau a cargue deth grop de musica Nave 15 e deth DJ Fabian; damb era assistència de fòrça joeni solidaris. E en Palai de Gèu de Vielha se celebrèc era Gala de Patinatge damb era colaboracion deth Club d'Espòrts de Gèu dera Val d'Aran. ●

deth CEIP Garona tanben s'arremassaràn hons damb era venda des manualitats realizades pes alumnes solidaris.

Eth programa d'actuetats realizades ena Setmana dera Solidaritat 2009 a estat fòrça variat:

Document istoric

Ajuntaments aranesi apròven es bases entà ua naua Lei d'Aran

Ua comission de Bailes e còssos de diferenti Ajuntaments d'Aran elaborèren un Document en quau s'arrecuelhien es bases nacionaus, politiqes, economicas e culturaus qu'aurie d'arrecuelher era naua Lei d'Aran.

Aguesta Comission formada per cargues elegidi siguec fòrça plurau e arrecuelhie toti es partits politics dera Val d'Aran damb representacion enes govèrns locaux e en Plen deth Conselh General d'Aran.

Eth Document pendent eth passat mes de hereuèr s'autregèc a toti es Bailes des Ajuntaments d'Aran e a toti es Presidents des Entitats Municipaus

Descentralizadas (EEMMDD) des pòbles, pr'amor que ne hessen era sua avaloracion, debat e aprobacion se calie, enes sòns respectius Plenaris.

Es Ajuntaments de Vielha e Mijaran, Naut Aran, Les, Arres, Bausen, Es Bòrdes, Canejan i Vilamós e quasi era totalitat des Entitats Municipaus Descentralizadas, apròverèn eth document.

En LO CAMPUS e en aguest Suplement ER ESTUDIANT, pensam qu'em deuant d'un document istoric que cau conèisher e difòner. En procès d'elaboracion dera Lei d'Aran s'a d'implacar a toti e era comunitat educativa d'Aran non ne pòt demorar ath marge. E dempús deth primèr moment n'a d'èster informada.

Document

APORTACIONS ARA NAUA LEI D'ARAN

"En procès de elaboracion deth nau Estatut es Ajuntaments e es EEMMDD aranesi enes corresponentes Sessions Plenàries apròverèn un document que sus eth títol Aportacion ath Nau Estatut metien de manifest eth besonh de què aqueth nau estatut auie de recuelher tot un seguit de propòstes que definitiuament retornèssen a Aran era reconeishènsa dera sua identitat nacionau e des sòns drets istorics coma Nacion. Aguest document hec sòn eth Conselh General d'Aran e l'aprovèc ena sua Session Plenària deth 23 de hereuèr deth 2005

Eth nau estatut non recuelhec ua bona part d'aqueres justes e fondades reivindicacions des Ajuntaments e EEMMDD d'Aran. Diuèrses d'aqueres demanes, mos digueren que s'aurien de contemplar ena naua Lei d'Aran.

Per açò de nau es Ajuntaments e EEMMDD d'Aran elaboram e aprovam un nau document coma aportacion ara naua Lei d'Aran que a d'èster aprovada peth Parlament. En aguest document includim totes aqueres qüestions que non contemplec eth nau estatut e que pòden èster includides ena naua Lei a mès d'ues autes que n'aguesti moments consideram qu'an d'èster en aquera naua Lei.

Veiguem damb preocupacion qu'Aran se convertis pòc a pòc en quauquarren semblan a

ua comarca mès de Catalunha. Per açò pensam qu'ei fòrça important qu'era naua Lei d'Aran clarifique e reforçe es trets identitaris deth nòste País. Sense aqueri trets clarificadi e reforçadi, eth nòste autogovèrn e per tant era nòsta capacitat de satisfèr es besonhs deth nòste Pòble (e per extesion de toti aqueri que viuen en Aran) se veirà de cada còp mès afeblida e ara fin non aurà sentit.

Per tot açò pensam qu'era naua Lei d'Aran a de contier aumens es següentes consideracions e preceptes:

→ Aran ei ua Nacion (realitat nacionau damb entitat pròpia, diguie eth pròleg dera propòsta d'Estatut aprovat eth 30-9-2005 peth Parlament) damb es drets istorics en plena vigèncià per hèt de què a Aran non l'afectèc eth "Decreto de Nueva Planta" de 1716, non quodèc integrat en cap des 12 "Corregimientos" enes que siguec dividit eth Principat e contunhèc damb es sòns Furs e Previlègès der Antic Règim, pendent 120 ans mès, enquia er an 1834 en què siguec abolides, en contra dera volentat des aranesi, es sues Institucions de govèrn e eth sòn règim politic e se l'integrèc forçadament ena "Provincia de Lérida" (PRÒLEG)

→ Era naua Lei a de reconèisher a Aran eth dret a artèner es maximes còtes d'autogovèrn e a créisher politicament, administratiua, culturau, sociou e economicament

Es Estudis der occitan ena Universitat: Universitat de Tolosa II – Lo Miralh

Com auèim dejà iniciat anterioraments seguim en tot presentant es estudis universitaris de cultura e lengua occitana que s'aufrissen en entorn propdan a Aran.

En anterior ER ESTUDIANT, qu'ère Suplement de LO CAMPUS 5 de hereuer 2009, publiquèrem es contenguts deth futur títol de Grad d'Estudis Catalans e Occitans qu'aufrirà eth Departament de Filologia Catalana e Comunicacion dera Facultat de Letres dera Universitat de Lhèida.

Ara vos presentam sinteticament es estudis d'Occitan en ua universitat occitana que foncione damb eth sistèma universitari francès. Son es estudis ena Universitat de Tolosa II – Lo Miralh. Agusteta Universitat ei plaçada ena ciutat de Tolosa de Lengadòc.

Era organizacion dera estructura dera Universitat de Tolosa II – Lo Miralh prevè uns airaus pedagogics enes qu'ath delà des servicis comuns, es Instituts e es Escòles, i a çò que se nomena es "Unitats de Formacion e Recèrca" (UFR). Enes UFR i a Departaments e i ena UFR de "Letres, Filosofia e Musica" que i a eth "Departament de Letres modernes, Teatre e Occitan" a on s'ensenhen es estudis qu'auè vos presentam.

Non cau dider qu'ena Universitat de Tolosa II – Lo Miralh era lilegua egemonica ei eth francès e respècte dera occitana, autan s'utilize era varianta gascona coma era varianta languadociana, que peth territòri a on se hèn es estudis, aguest darrèr dialècte ei eth que domine. Justaments entà respectar es diuèrses variants der occitana publicam de contunh un escrit en languadocian dera professora Joèla Ginestet.

Era reflexion contunhe dubèrta: un estudiant aranés que volgue seguir estudis superiors d'Occitan a on ei melhor centre que les estudie, ena Universitat de Lhèida o ena Universitat de Tolosa ?.

Era implantacion deth Plan de Bolonha, amassa damb

d'auces possibilitats de mobilitat estudiantina e de professorat dejà existent, dauris encara més era causida.

Mès i a més opcions que presentaram en d'auit ER ESTUDIANT.

Ensenhament Universitari de l'Occitan a Tolosa II – Lo Miralh

A l'Universitat del Miralh, l'Occitan es istoricament ensenhat dins lo Departament de Letras modernas, Teatre e Occitan, UFR Letras, Filosofia e Musica. <http://www.univ-tlse2.fr/letmod/occitan>. L'equipa dels ensenhaires, Patrick Sauzet (Linguistica), Jaume Gourc (Literatura Medievala), Joèla Ginestet (Literatura contemporanea), Joan Francès Courouau (Literatura moderna) aculhison d'estudiants debutants e d'estudiants confirmats.

LICENCIA : La Licència LLA mençon Lengas e culturas regionalas especialitat Occitan ofris tres percorses (Occitan sol, majora e menora). Unes corses son disponibles al Servicì d'Ensenhament a Distància, <http://w3.univ-tlse2.fr/sed/>.

L1

- Lengua, linguistica e literatura occitanas
- Metodologia universitària dels estudis occitans
- Lengua e civilizacion occitanas
- Dialectologia occitana e romanica
- Practica de l'analisi literària occitana

L2

- Lengua occitana e linguistica
- Literatura e lenga medievalas occitanas
- Linguistica diacronica gallo-romanica
- Lengua e literatura occitanas contemporanèas

- Literatura occitana moderna e linguistica
- Linguistica occitana e romanica

L3

- Lengua occitana e sociolinguistica
- Literatura occitana moderna e contemporanea
- Istòria e civilizacion occitanas
- Questions de linguistica e estilistica
- Linguistica

OPCION OCCITAN LENGUA VIVA : Segon la progression dels nivèls europèus de lenga, l'Occitan Lengua Viva se pòt causer en L1 al semèstre 2 ; e puèi en UE 7, 11, 15, 19 e UE fòra cursus.

MASTÈRI : Se pòdon aprestar de mastèries 1 e 2 e tèsis de doctorat en rapòrt amb la matèria occitana : Linguistica, Literatura medievala, Literatura XVI-XVIII o XIX-XX, Sociolinguistica istorica o contemporanea, Istòria.

RECERCA : Los ensenhaires d'occitan menan lors recèrcas dins l'encastre dels laboratòris **ERSS** - Syntaxe et Sémantique, **ELIRE** - Recherches littéraires sur la première modernité (1500-1789), **PLH-ELH** - Médiations du savoir et du sens dans la littérature médiévale, **LAHIC** - Laboratoire d'Anthropologie et d'Histoire de l'Institution de la Culture.

Tre 2011-2012, la Licència d'Occitan, dos Mastèris dels Mastèris de l'Ensenhament e dels Mastèris de la cultura en País d'Òc permetràn muitas possibilitats.

Secretariat d'Occitan: barge@univ-tlse2.fr, 33 (0)5 61 50 47 16.

Joèla Ginestet
Mèstre de conferéncias
Directora adoncha per la seccion de Linguistica, Estilistica e Occitan
Universitat de Tolosa II-Lo Miralh

sense més limitacions qu'es que mèrque er ordenament juridic e sense impediments de cap de classe. (PROLEG)

→ Era naua Lei a d'afirmar que en assomir competéncias transferides dera Generalitat, eth Conselh Generau d'Aran se constituís en òrgan executiu dera Generalitat de Catalonha en Aran e per tant es Institucions Araneses son tanben Generalitat e formen part dera Administracion Autonòmica. (e per tant Administracion Estatala)

→ Quan arribe eth moment de modificar era Constitucion Espanhòla de 1978 e se dongue nòm as Comunitats Autònomas, era Generalitat demanarà as Còrts Generaus qu'era nòsta se nomena: Comunitat autònoma de Catalonha e Aran. (DISPOSICION TRANSITÒRIA)

→ Aran non quedarà integrada en cap division territoriala pròpia de Catalonha.

→ Agusteta naua Lei d'Aran a de determinar, damb absoluta claretat, qu'Aran se constituís en un Territòri Autònom dera Administracion catalana ath marge des Veguerias o de quinsevolha auta division territoriala pròpia de Catalonha, entà exercir a través des Institucions de Govern pròpies d'Aran es foncions politicas e administratius qu'eth Parlament l'autrege e qu'era Generalitat li delègue.

→ Agusteta Lei a de determinar qu'es Leis Territorias de Catalonha en generau e era Lei 6/1987 deth 4 d'abri no son d'aplicacion en Aran per çò que hèr ara organizacion territoriala de Catalonha. Aran non ei ua comarca de Catalonha. (DISPOSICION ADDICIONAL)

→ Era Lei a d'establir qu'es relacions entre eth Conselh Generau e era Generalitat seran dirèctes e ath més naut nivèu. Ena pròpia Lei se crearà era Secretaria Generau d'Ahèrs d'Aran en Departament de Presidència entà coordinar damb toti es Departaments dera Generalitat e damb eth Parlament, aquera relacion bilatera.

→ Ena futura Lei Electorala de Catalonha, Aran se constituirà coma circumscripcion electorau entà trigar un Deputat ath Parlament que represente en Parlament de Catalonha e Aran ar hèt nacionau aranés. (DISPOSICION TRANSITÒRIA).

→ Era naua Lei a de fixar era creacion der Institut d'Estudis Aranesi coma ua des Institucions pròpies d'Aran coma entitat academica independent que posedise era autoritat linguistica der aranés (lengua occitana d'Aran) e servisse entà assessorar as Institucions publicas e privades, en generau e as araneses en particular, en materia de Lengua, Dret, Istòria, Cultura e Patrimoni Cultural pròpis d'Aran. Atau madeish aguesta Institucion serie era encomanada d'elaborar es estudis, recèrcques e es propòstes de resolucions, sus es questions dera sua competéncia, entà aportar as poders executius des disparièras institucions publicas e privades eth melhor coneishement de causa ara ora de prèner decisions.

→ Era Lei a de crear en Parlament era figura deth surveillant deth Dret Civil aranés a cargue d'un letrat deth Parlament e aute dera Seccion Juridica der Institut d'Estudis Aranesi que s'encueden deth contròl des Leis que pòguen afectar a d'aqueth Dret e ac comuniquen as Institucions araneses.

→ Er Institut d'Estudis Aranesi a través dera sua Seccion d'Estudis Juridics a d'èster

representada laguens der Observatòri de Dret Privat de Catalonha entà poder surveilhar es figures pròpies deth Dret Privat Aranés.

→ Cau diferénciar ena Lei eth Conselh Generau, eth Conselh de Govern e eth Sindic, determinant es competéncias de cada Institucion.

→ Creacion dera figura deth Defensor des Persones en Aran que se coordine damb eth Departament deth Sindic de Greuges.

→ Era Lei ha de crear era Corporacion Aranesa de Mieis de Comunicacion dotant-la des mieis economics suficients entà crear e mantier aumens un Periòdic, ua Radio e ua TV en aranés (lengua occitana d'Aran).

→ Era Lei a d'autrejar ath Conselh Generau d'Aran era facultat exclusiva deth desplegament reglamentari des leis deth Parlament en Aran.

→ Cau qu'era Lei reconeishque e regule eth dret deth Conselh Generau d'Aran a hèr propòstes d'iniciativa legislativa en Parlament.

→ Era Lei a de remarcar qu'eth Sindic Generau d'Aran ei er Ordinari deth President dera Generalitat en Aran.

→ Eth cargue de Sindic Generau d'Aran ei incompatible damb quinsevolh aute cargue public en d'autes Administracions.

→ Era naua Lei a d'evidenciar qu'era Generalitat de Catalonha reconeish ath Conselh Generau d'Aran eth dret a relacionar-se directament damb quinsevolh Administracion o Territòri e en especiau era rèsta des territòris d'Occitania.

→ E atau madeish era naua Lei a d'afirmar qu'era Generalitat collaborarà ena projeccion exteriora d'Aran, la tierà en compde enes sòns projectes de cooperacion transfronterera e velharà peth reconeishement internacionau der Aranés (Occitan d'Aran).

→ Er Aranés (lengua Occitana d'Aran) que damb era aprovacion deth nau Estatut de Catalonha ei lengua oficial en tota era Comunitat Autònoma de Catalonha e Aran, merite un tractament especiau ena naua Lei d'Aran. Agusteta naua Lei aurie d'èster tanben era Lei de normalizacion linguistica que prevè er Estatut en sòn article 6 apartat 5au. Lei de normalizacion linguistica der Aranés (lengua occitana d'Aran) entà Aran e entà Catalonha, qu'aurie de contier es determinacions e prescripcions dera Carta Europea des Lengües Regionals o Minoritaries ratificada per Estat Espanhòu e en vigor des der an 2001 e fixar definitiu e taxatiuament en què consistis aquera oficialitat entà tota era Comunitat Autònoma.

Agust document a estat elaborat pera comision de Bailes e Còssos d'Aran a qui s'encomanèc era sua redaccion e s'entregue a toti es Bailes des Ajuntaments d'Aran e a toti es Presidents des EEMMDD araneses entara corresponenta valoracion e posterior debat e aprobacion se procedis, enes respectius Plenaris.

Acabat en Vielha eth dia 3 de Hereuer der an 2009"

Programa de Gent Grana

**Cercam
persones coma tu**

Ena Òbra Sociau "La Caixa" cercam persones qu'apòrten valors ara nòsta societat. Coma era gent grana que ja se forme enes nòsti talhèrs e conferències, apren informatica, collabòre coma voluntària e trabalhe entà melhorar era sua qualitat de vida.
Informa-te'n e participa-i • www.laCaixa.es/ObraSocial • 902 22 30 40

Òbra Sociau
Fondacion "la Caixa"

ÒBRA SOCIAU · ERA ANIMA DE "LA CAIXA"